

Lärarytbildningsnämnden

Utbildningsplan

Vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen - VAL

Programkod:	LGVAL
Omfattning:	Maximalt 120 hp (SFS 2011:689, 14 §) för att uppnå examina omfattande 90 hp; 180 hp; 210 hp; 225 hp; 240 hp; 270 hp; 300 hp; 330 hp
Nivå:	Grundnivå/Avancerad nivå, Ej nivåbestämd
Utbildningens benämning:	Vidareutbildning av lärare som saknar examen - VAL, 120 högskolepoäng Professional Qualification Course for teachers, 120 creditpoints
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av lärarytbildningsnämnden 2020-10-22 att gälla från och med vt 2021.

Inledning

Vidareutbildning av lärare som saknar examen (VAL) är en kompletterande utbildning som dels bygger på tidigare utbildning och dels på yrkeserfarenhet.

Utbildningsplanen ansluter till förordning SFS 2011:689 om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare och pedagogisk personal inom förskolan som leder till lärar- eller förskollärarexamen.

Denna utbildningsplan följer de mål som därutöver framgår av utbildningsplanerna fastställda för Förskolläraryrket, Grundläraryrket, Ämnesläraryrket, samt Yrkesläraryrket (enligt 2011 års förordning) samt för Lärarprogrammet (1993/2001, rev 2007). De övergripande målen för all utbildning inom högskolan är fastställda i Högskolelagen.

Utbildningen får högst omfatta 120 hp och anordnas på minst kvartsfart.

Sista antagningstermin till VAL-projektet enligt nu gällande förordning är höstterminen 2026. Utbildningen ska vara avslutad senast 30 juni 2030.

VAL-projektet bedrivs i samverkan mellan Umeå universitet (nationell samordnare), Stockholms universitet, Högskolan Dalarna, Linköpings universitet, Karlstads universitet, Jönköping University, Göteborgs universitet och Malmö universitet enligt regeringsbeslut (U2010/2757/UH).

Syfte

Utbildningarna ska enligt 2011:689, 7 §, ges för att öka andelen lärare och förskollärare som har en examen som kan vara behörighetsgivande för legitimation enligt 2 kap. 16 § i skollagen (2010:800).

Antagning och behörighet

Behörighetskrav

Behörighet för utbildning inom VAL regleras i särskild förordning SFS 2011:689. Behörig till VAL är den som:

- saknar en examen som kan vara behörighetsgivande enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800) för legitimation som lärare eller förskollärare, och
- har tidigare relevant utbildning och yrkeserfarenhet som lärare i sådan omfattning att behörighetsgivande examen för legitimation som lärare eller förskollärare kan uppnås inom projektets totala ram max 120 högskolepoäng, samt
- är verksam som lärare i skolväsendet eller medverkar i undervisningen i förskolan eller förskoleklassen.

För den som vill komplettera med utbildning för att nå yrkeslärarexamen krävs vid Karlstads universitet också godkänd prövning i yrkesämnena enligt Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:4) om kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper för särskild behörighet till utbildning som leder till yrkesexamen samt minst 2 års lärarerfarenhet från gymnasieskolans kurser inom ramen för relevanta yrkesämnena.

I SFS 2011:689 regleras i 17-18 § särskild förkortad utbildning för studenter som varit verksamma länge som lärare eller inom ramen för en anställning har medverkat i undervisningen i förskolan eller förskoleklassen i mer än åtta år. För dessa erbjuds en kortare lärarutbildning om 30 hp utbildningsvetenskaplig kärna. Studenten äger fortsatt rätt att komplettera ämnesstudier eller förskolepedagogiska studier inom ramen för 120hp.

För att kunna bedöma om sökande har förutsättningar att uppnå en behörighetsgivande examen inom ramen för VAL får högskolan i ett enskilt fall besluta att sökanden ska utföra kompletterande prov eller andra uppgifter.

Behörighetsprövning och antagning

Ansökan till utbildningen sker normalt två gånger per läsår och ställs till Umeå universitet som är samordnande lärosäte. Sista ansökningsdag är normalt 15 april respektive 15 oktober om inget annat anges. Se <http://www.kau.se/VAL>

Lokal antagning tillämpas.

Behörighetsprövning och antagning sker vid det lärosäte som den sökande prioriterat högst. De separata myndighetsbesluten föregås av beredning i den nationella ledningsgruppen för VAL-projektet. Förflyttning av student kan ske mellan lärosätena inom VAL-projektet beroende på tidigare erfarenheter och studier samt kursutbud. Samarbete mellan lärosäten inom VAL-projektet sker så att studenter flyttas dit antagning är möjlig.

Ledningsgruppen för VAL vid Karlstads universitet förbehåller sig rätten att begränsa antagning till vissa examina inom projektet.

Urval

I normalfallet tillämpas platsgaranti till utbildningen. I de fall urval behöver göras tillämpas SFS 2011:689 §12.

Utbildningen - innehåll och form

Studierna inom VAL kan avse komplettering inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och/eller ämnesstudier/förskolepedagogiskt område. Kurser inom UVK och VFU ges på distans med närträffar och 50 % studietakt. Kompletterande ämnesstudier erbjuds ur universitetets samlade kursutbud och med varierande takt och form. Studenter som behöver komplettera ämnesstudier kan också hänvisas till andra lärosäten om Karlstads universitet saknar kurser i ämnet.

Vilka kurser som ska ingå i den studerandes utbildning beror på den individuella studentens studiebehov för att uppnå relevant och möjlig examen. I samband med upprättande av individuell studieplan bestäms vilka kurser som ska ingå i examen.

UVK

För de studenter som antagits för komplettering mot examen enligt äldre påbörjad utbildning, lärarexamen enligt 2001 eller examina enligt 2011 års examensordning anpassas kurser inom UVK efter tidigare studier och avsedd examen.

För att komplettera mot ämneslärarexamen, grundlärarexamen eller motsvarande används reguljära UVK-kurser från KPU-utbildningen (LAKPU) och grundlärarutbildningen.

Studenter som antagits för komplettering mot yrkeslärarexamen följer i stort de UVK-kurser som ges inom reguljära yrkeslärarprogrammet (LGYRK).

Studenter som ska läsa 30 hp UVK enligt SFS 2011:689, 17-18 §, mot ämneslärarexamen eller yrkeslärarexamen examineras på särskilda UVK-kurser framtagna för VAL:

LPAK04, LPGY04, Leda lärande (15 hp)

LPGV01, LPAV02, Bedömning, betygssättning och specialpedagogik (7,5 hp)

LPGKV9, LPAKV9, Utvecklingsarbete på forskningsmässig grund (7,5 hp)

Studenter som ska läsa 30 hp UVK enligt SFS 2011:689 mot förskollärarexamen examineras på särskilda UVK-kurser framtagna för VAL.

Kompletterande studier mot ämne eller förskolepedagogiskt område

Kurser som avser kompletterande ämnesstudier eller studier inom förskolepedagogiskt område fastställs i samband med upprättande av individuell studieplan.

Studenter som antagits till studier inom ramen för VAL-projektet har platsgaranti på ytterligare kompletteringskurser, under förutsättning att studenten uppfyller behörighetskraven till kursen samt att kursen har tillräckligt många sökande så att kursen blir ekonomiskt bärkraftig för kursansvarig institution.

VFU

VAL-studenter som vid antagning varit verksamma som lärare i mindre än två år gör VFU inom reguljära VFU-kurser i KPU och Yrkeslärarprogrammet. Den verksamhetsförlagda delen görs i egen tjänst.

VAL-studenter som vid antagning varit verksamma som lärare i mer än två år examineras mot lärandemålen för VFU 1-4 (30 hp) i för VAL speciellt framtagen VFU-kurs, LPGVV3, 7,5 hp. Om studenten får godkänt på kursen tillgodoräknas resterande VFU. Om studenten inte uppfyller alla lärandemål sker omexamination enligt gängse regler för VFU, vilka regleras i respektive kursplan.

Självständigt arbete

Examensarbeten omfattar minst 15 hp eller i enlighet med vad som stadgas i VAL-förordningen 2011:689 §15. Inom förskolepedagogiskt område ingår ett självständigt arbete om 7,5 hp.

Tillgodoräknande

I samband med antagning till VAL och upprättande av den individuella studieplanen beslutas om tillgodoräknande av tidigare studier och yrkeserfarenhet.

Student har rätt att ansöka om ytterligare tillgodoräknade i enlighet med Högskoleförordningen (1993:100) kap 6, §6-8. Beslut om tillgodoräknande görs i enlighet med rektors delegationsordning för tillgodoräknanden samt övriga relevanta styrdokument på Karlstads universitet.

Ytterligare ansökningar om tillgodoräknanden ställs till VAL-projektet, Karlstads universitet. Ett negativt beslut skall motiveras skriftligt. Ett negativt beslut om tillgodoräknande är möjligt att överklaga till Överklagandenämnden för högskolan.

Student som får godkänt resultat genom examination i LPGVV3, särskild valideringskurs för VAL, tillgodoräknas resterande VFU som krävs för examen.

Studenter som antagits till VAL enligt SFS 2011:689, 17-18§, tillgodoräknas all VFU (30 hp) samt 30 hp UVK i kraft av förordningen.

Studenter som antagits till VAL, inriktning förskollärarexamen, erbjuds att göra särskild prövning för tillgodoräknande mot förskolepedagogiskt område till en omfattning om maximalt 112,5 hp.

Anstånd med studiestart, studieuppehåll och studieavbrott

Om utbildningen ska leda till en examen som kan vara behörighetsgivande för legitimation som lärare eller förskollärare, får den för en student pågå under högst fyra år.

Anstånd med studiestart och ansökan om studieuppehåll är inte möjligt (SFS 2011:689 §16). Ändringar i den individuella studieplanen kan i möjlig mån göras för att anpassa studierna efter rådande omständigheter.

Studerande som avser lämna utbildningen ska meddela studieavbrott till VAL-projektets ledning på Karlstads universitet.

Examen

Efter genomgången utbildningsprogram kan studenten efter ansökan erhålla examen enligt 2011 års examensordning (Förskollärarexamen, Grundlärarexamen, Ämneslärarexamen, Yrkeslärarexamen) eller Lärarexamen enligt 2001 års förordning eller en examen motsvarande en tidigare påbörjad utbildning till lärare (påbörjad före 2001) i enlighet med lokal examensbeskrivning fastställd av rektor, samt då gällande examensordning fastställd av regeringen.